

RB Prinsjesdagspecial 2016

REGISTER ■ BELASTING ■ ADVISEURS ■

PRINSJESDAG: FISCALE MAATREGELEN 2017 NAAR TWEEDE KAMER

"We hebben heel veel om trots op te zijn en op verder te bouwen." Daarmee opende de Koning de troonrede op Prinsjesdag. Op de derde dinsdag van september 2016 werden de Miljoenennota, de Rijksbegroting en het Belastingpakket voor 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer. Het Belastingpakket met fiscale maatregelen voor 2017 bestaat uit de volgende zes wetsvoorstellen:

1. Belastingplan 2017 (Kamerstuk 34552).
2. Overige fiscale maatregelen 2017 (Kamerstuk 34553).
3. Fiscale vereenvoudigingswet 2017 (Kamerstuk 34554).
4. Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen (Kamerstuk 34555).
5. Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing (Kamerstuk 34556).
6. Wet tijdelijk verlaagd tarief laadpalen met zelfstandige aansluiting (Kamerstuk 34545).

RB Prinsjesdagspecial 2016

Belastingplan 2017

In het Belastingplan 2017 zijn maatregelen opgenomen die per 1 januari 2017 budgettair effect hebben, zoals maatregelen die de koopkracht van burgers raken. Daarnaast zijn maatregelen opgenomen die zijn gericht op het tegengaan van belastingontwijking in nationale en internationale verhoudingen. Deze maatregelen treden in werking met ingang van 1 januari 2017, tenzij anders vermeld. De voorgestelde wijzigingen zijn de volgende:

1. Beperking verlenging derde schijf LB en IB

Op grond van de Wet maatregelen woningmarkt 2014 II, het Belastingplan 2016 en de inflatiecorrectie zou de bovengrens van de derde schijf van de LB en IB per 2017 worden verhoogd naar € 67.472. Deze bovengrens wordt met € 400 verlaagd. De derde schijf van de LB en IB eindigt daardoor bij een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 67.072.

2. Verhoging algemene heffingskorting

Op grond van het Belastingplan 2014, het Belastingplan 2016 en de inflatiecorrectie zou de maximale algemene heffingskorting per 2017 worden verlaagd naar € 2.206. Deze maximale algemene heffingskorting wordt met € 48 verhoogd en bedraagt daardoor € 2.254.

3. Beperking verhoging maximale arbeidskorting en wijziging startpunt afbouw

Op grond van het Belastingplan 2014, het Belastingplan 2016 en de inflatiecorrectie zou de maximale arbeidskorting per 2017 worden verhoogd naar € 3.269. Deze maximale arbeidskorting wordt met € 46 verlaagd en bedraagt daardoor € 3.223. Ook het startpunt van de afbouw van de arbeidskorting wordt aangepast en komt te liggen op € 32.444.

4. Verhoging ouderenkorting

De ouderenkorting wordt € 1.292 voor pensioengerechtigden met een verzamelinkomen van niet meer dan € 36.057.

5. Technische correctie tarieven eerste en tweede schijf LB en IB

De tarieven van de eerste en de tweede schijf worden met 0,5%-punt verhoogd, vanwege een gelijktijdige verlaging van de premie voor de Algemene nabestaandenwet met 0,5%-punt.

6. Maatregelen box III-beleggen in vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi)

- In box II moet worden afgerekend over de positieve a.b.-claim als een lichaam waarin de belastingplichtige een a.b. heeft de vbi-status verkrijgt of het box II-vermogen deel gaat uitmaken van een buitenlands beleggingslichaam. Om anticipatie op deze maatregel te voorkomen, treedt deze maatregel in werking met terugwerkende kracht tot en met 20 september 2016, 15.15 uur.
- Box III-vermogen dat wordt ondergebracht in een vbi of in een buitenlands beleggingslichaam waarin de belastingplichtige een a.b. heeft, blijft ook belast in box III als dit vermogen binnen 18 maanden weer terugkomt naar box III. Dit geldt zowel voor particuliere beleggers van wie het belang in een vbi of in een buitenlands beleggingslichaam tijdelijk behoort tot een a.b. in box II, als voor beleggers van wie het a.b. in een vbi of in een buitenlands beleggingslichaam tijdelijk behoort tot het ondernemingsvermogen in box I. Hiermee wordt de zogenoemde flits-vbi tegengegaan. Er geldt een tegenbewijsregel zodat geen dubbele belastingheffing plaatsvindt als de belastingplichtige aannemelijk kan maken dat er een zakelijke reden was om het vermogen binnen 18 maanden weer terug te halen naar box III. Aan de belastingplichtige wordt een meldingsplicht opgelegd, op grond waarvan hij de inspecteur moet meedelen dat binnen 18 maanden vermogen uit een vbi wordt teruggehaald naar box III.
- Het percentage van het forfaitaire rendement uit een vbi wordt automatisch gekoppeld aan het voor dat jaar geldende percentage van de hoogste schijf in box III.

RB Prinsjesdagspecial 2016

- Om te voorkomen dat belastingplichtigen als gevolg van de wetwijziging vermogen gaan onderbrengen in een buitenlands beleggingslichaam waarvan geen of nauwelijks winstbelasting wordt geheven in plaats van in een vbi, gaan de hiervoor beschreven maatregelen ook gelden voor vermogen dat in een dergelijk buitenlands beleggingslichaam wordt ondergebracht.
7. *Beperking reikwijdte toerekeningsstop bij afgezonderd particulier vermogen (APV)*
- In de APV-regeling is een bepaling opgenomen om dubbele belastingheffing te voorkomen: de toerekeningsstop. Op basis daarvan vindt geen toerekening plaats van vermogensbestanddelen van het APV aan de inbrenger of diens erfgenamen. De toerekeningsstop is alleen nog van toepassing op de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van het APV, waarvan blijkt dat die behoren tot respectievelijk het vermogen en de winst van een onderneming van dat APV, voor zover blijkt dat de winst uit deze onderneming in de staat of in de staten waarin deze wordt gedreven is onderworpen aan een belasting naar de winst. De hoogte van die belasting naar de winst is hierbij niet van belang. Het begrip onderneming wordt in dit kader uitgebreid met werkzaamheden als bedoeld in artikel 4, onderdeel b, Wet Vpb. Het gaat hierbij om pensioen-, lijfrente- en specifieke kapitaalverzekeringsactiviteiten ter verzorging van (gewezen) werknemers.
In alle overige gevallen is voortaan toerekening aan de inbrenger of diens erfgenamen de regel.
 - Voor de situaties waarin de toerekeningsstop niet van toepassing is, worden in het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 (BvdB) aanvullende voorkomingsregelingen getroffen om bij de Nederlandse belastingheffing van de inbrenger rekening te houden met daadwerkelijk in het buitenland betaalde belasting. Op grond van het BvdB zal de door het APV in het vestigingsland betaalde winstbelasting kunnen worden verrekend met de door de inbrenger in Nederland verschuldigde IB. Voor de buitenlandse heffing op APV-inkomsten in het land waar het vermogen van het APV zich bevindt, zal op grond van het BvdB voorkoming van dubbele belasting worden verleend voor zover daar, op grond van een belastingverdrag of het BvdB, recht op zou hebben bestaan zonder de tussenkomst van het APV.
 - Vanaf de inwerkingtreding van de beperking van de reikwijdte van de toerekeningsstop worden in een (aanzienlijk) aantal gevallen waarin dit voorheen niet het geval was het door een APV genoten inkomen en de gehouden bezittingen, zoals aandelen en winstbewijzen, toegerekend aan de inbrenger of diens erfgenamen. Deze toegerekende aandelen en winstbewijzen kunnen bij de inbrenger of diens erfgenamen gaan behoren tot een aanmerkelijk belang. Op grond van overgangsrecht wordt de verkrijgingsprijs van deze aandelen en winstbewijzen in beginsel vastgesteld op de historische verkrijgingsprijs van de inbrenger vóór de inbreng in het APV. Om te voorkomen dat al genoten of belast inkomen dubbel wordt belast of juist onbelast blijft, voorziet het overgangsrecht in enkele correcties op de historische verkrijgingsprijs. Voor zover wel een naar Nederlandse maatstaven reële heffing over de voordelen heeft plaatsgevonden, wordt de a.b.-claim verlaagd. Hiervoor wordt de verkrijgingsprijs verhoogd met de waardestijging die toerekenbaar is aan de waardestijging van de aandelen en winstbewijzen waarover ten laste van het APV, over de periode van 1 januari 2010 tot 20 september 2016, 15.15 uur, een belasting is betaald van ten minste 10%. Verder wordt de verkrijgingsprijs verhoogd met de (fictieve) vervreemdingsvoordelen die volgens de Nederlandse wetgeving in aanmerking worden genomen bij het van toepassing worden van de oude toerekeningsstop en die tot het inkomen uit a.b. zijn gerekend voor zover deze voordelen betrekking hebben op aandelen of winstbewijzen die vanaf 20 september 2016, 15.15 uur, aan de belastingplichtige worden toegerekend. De verkrijgingsprijs wordt verminderd met de voordelen die ingevolge de toerekeningsstop, in de periode van 1 januari 2010 tot 20 september 2016, 15.15 uur, niet tot het inkomen uit a.b. zijn gerekend en waarover geen belasting is betaald van ten minste 10%, voor zover deze voordelen betrekking hebben op

RB Prinsjesdagspecial 2016

aandelen of winstbewijzen die vanaf 20 september 2016, 15.15 uur, aan de belastingplichtige worden toegerekend.

- Om anticipatie te voorkomen, treedt deze maatregel met terugwerkende kracht in werking tot en met 20 september 2016, 15.15 uur.

8. *Implementatie nexusbenadering en de toegangscriteria in innovatiebox*

- De innovatiebox wordt aangepast omdat die nog niet in lijn is met de in OESO-verband afgesproken nexusbenadering. Daarbij worden de uitgaven van de belastingplichtige voor het voortbrengen van kwalificerende immateriële activa gebruikt als indicatie voor de aan- of afwezigheid van substantiële activiteiten bij de belastingplichtige die een preferentieel regime wil toepassen voor intellectueel eigendom. Het kwalificerende voordeel voor de innovatiebox wordt op grond van de nexusbenadering bepaald door de kwalificerende uitgaven van de belastingplichtige voor het voortbrengen van het kwalificerende immateriële activum te vermenigvuldigen met 1,3 (de teller), de uitkomst daarvan te delen door de totale uitgaven (de noemer) en de uitkomst daarvan te vermenigvuldigen met de voordelen die de belastingplichtige verkrijgt uit kwalificerende immateriële activa. De noemer staat in deze berekening voor alle uitgaven van de belastingplichtige voor het voortbrengen van het kwalificerende immateriële activum. De teller bestaat uit de totale uitgaven, verminderd met de uitgaven die verband houden met het uitbesteden van speur- en ontwikkelingswerk (S&O) aan een verbonden lichaam.
- Als een onderneming een immaterieel activum verkrijgt en doorontwikkelt, kwalificeert het aangekochte activum zelf niet voor de innovatiebox. Leidt de doorontwikkeling door de belastingplichtige tot een nieuw immaterieel activum, dan kunnen de voordelen die toerekenbaar zijn aan dat nieuwe activum wel in aanmerking komen voor de innovatiebox.
- Octrooien, naar hun aard met octrooien vergelijkbare rechten als "utility models" (gebruiksmodel), kwekersrechten, (wees)geneesmiddelen en aanvullende beschermingscertificaten, programmatuur en overige activa die niet voor de hand liggen en nieuw en nuttig zijn, zijn toegangstickets voor de innovatiebox. De toegang voor de laatste categorie activa is beperkt tot belastingplichtigen met een wereldwijde nettogroepsomzet van maximaal € 50 mln per jaar en brutovoordelen uit intellectueel eigendom van maximaal € 7,5 mln per jaar. Brutovoordeel is gedefinieerd als de nettovoordelen vermeerderd met de kosten ter verwerving van die nettovoordelen.
- Een immaterieel activum kan ook kwalificeren voor de innovatiebox op het moment dat nog geen sprake is van een definitief octrooi of kwekersrecht, maar wel een aanvraag hiertoe is ingediend. Het ten onrechte genoten voordeel wordt teruggenomen op het moment dat blijkt dat de aanvraag is afgewezen.
- Met een octrooi, een met octrooi vergelijkbaar recht of programmatuur wordt gelijkgesteld een exclusieve licentie om een dergelijk activum te gebruiken op een bepaalde wijze, voor een bepaalde termijn of in een bepaald geografisch gebied.
- Als een belastingplichtige beschikt over een octrooi of een met een octrooi vergelijkbaar recht kwalificeren ook alle immateriële activa die samenhangen met het activum waarvoor het octrooi of een met een octrooi vergelijkbaar recht is afgegeven of geregistreerd. Hetzelfde geldt als het gaat om programmatuur; ook dan kwalificeren alle immateriële activa die samenhangen met de programmatuur.
- De S&O-verklaring wordt centraal gesteld als toegangsticket voor de innovatiebox. Voor ieder (samenhangend) immaterieel activum is vereist dat het voortvloeit uit speur- en ontwikkelingswerk waarvoor aan de belastingplichtige een S&O-verklaring is afgegeven. Bij belastingplichtigen die gemiddeld over vijf jaar bezien een nettogroepsomzet hebben van meer dan € 50 mln per jaar of brutovoordelen behalen uit innovatieve activa van meer dan € 7,5 mln per jaar, vindt de innovatiebox verder alleen toepassing als de belastingplichtige naast deze S&O-verklaring ook beschikt over een van de hiervoor genoemde toegangstickets.
- Een belastingplichtige die beschikt over meer kwalificerende immateriële activa hoeft de voordelen uit deze activa niet in alle gevallen per immaterieel activum vast te stellen. Als de voordelen, de drempel en de nexusbreuk niet redelijkerwijs per

RB Prinsjesdagspecial 2016

immaterieel activum kunnen worden bepaald, mogen zij per samenhangende groep van immateriële activa worden vastgesteld.

- Nadat is vastgesteld of de voordelen die in aanmerking komen voor de innovatiebox, worden bepaald per activum of per groep van samenhangende activa, moeten de voordelen worden berekend. Dit is maatwerk en vereist een benadering waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke feiten en omstandigheden. Per geval moet worden vastgesteld wat de meest passende wijze is om de voordelen te berekenen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de zogenoemde afpelmethode en de kostengerelateerde methode. De huidige in de praktijk veelgebruikte methoden en de gevallen waarin deze worden toegepast, zijn toegelicht in een besluit van 1 september 2014.
- Een belastingplichtige die de innovatiebox toepast, moet documentatie in zijn administratie opnemen waaruit blijkt dat de belastingplichtige een of meer kwalificerende immateriële activa bezit, wat de omvang is van de voordelen die de belastingplichtige verkrijgt uit deze immateriële activa, wat de meest passende methode is voor het bepalen van de voordelen uit deze immateriële activa, en wat de omvang is van de uitgaven ten behoeve van de voortbrenging van de kwalificerende immateriële activa, uitgesplitst naar uitgaven voor het uitbesteden van spur- en ontwikkelingswerk binnen de groep en overige uitgaven. Deze additionele verplichting op de administratieverplichting in de AWR geldt slechts voor gegevens die betrekking hebben op boekjaren die zijn aangevangen op of na 1 januari 2017. Er gelden enkele overgangsbepalingen voor belastingplichtigen met betrekking tot boekjaren die zijn aangevangen voor 1 januari 2017.
- De wijzigingen in de innovatiebox treden in werking op 1 januari 2017 en zijn van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017. Voor immateriële activa die uiterlijk op 30 juni 2016 zijn voortgebracht, gaat overgangsrecht gelden, als de belastingplichtige met betrekking tot een dergelijk activum uiterlijk in het boekjaar waarin 30 juni 2016 valt, kiest voor toepassing van de innovatiebox. In dat geval blijft de innovatiebox, zoals die gold op 31 december 2016, van toepassing op deze activa. Het overgangsrecht eindigt voor boekjaren die uiterlijk eindigen op 30 juni 2021. Daarnaast wordt overgangsrecht getroffen voor activa die vóór 1 januari 2017 zijn voortgebracht en waarvoor een octrooi of kwekersrecht is verleend aan de belastingplichtige, maar waarvoor voor de ontwikkeling geen S&O-verklaring is afgegeven. Deze activa worden aangemerkt als kwalificerende immateriële activa. Ook is overgangsrecht getroffen voor immateriële activa die zijn voortgebracht vóór 1 januari 2017, maar waarvoor vóór 1 juli 2016 nog geen octrooi of kwekersrecht is verleend. Dergelijke activa kwalificeren voor het nieuwe regime als het octrooi of kwekersrecht is verleend.

9. *Wijziging overnameholdingbepaling en winstdrainage Vpb*

- De berekeningssystematiek van de overnameholdingbepaling van artikel 15ad van de Wet Vpb wordt aangescherpt voor het geval een overnameschuld door middel van een zogeheten "debt push-down" wordt verplaatst van het niveau van de overnameholding naar het niveau van de overgenomen vennootschap. De huidige overnameholdingbepaling werkt in dat geval niet goed doordat de rente op de overnameschuld in mindering komt op het aan de overgenomen maatschappij toe te rekenen deel van de winst van de fiscale eenheid (f.e.), waardoor deze, gezien de ratio van de aftrekbepaling, te laag wordt vastgesteld. Daarom wordt geregeld dat de winst weer wordt verhoogd met de daarop in mindering gebrachte rente op overnameschulden.
- De termijn van zeven jaar, waarbinnen de financiering moet worden afgebouwd van maximaal 60% van de verkrijgingsprijs naar maximaal 25% van de verkrijgingsprijs, wordt aangescherpt. Hiermee wordt voorkomen dat een overgenomen maatschappij binnen concernverband (steeds) onder een nieuwe overnameholding wordt gehangen, waardoor de afbouwtermijn van zeven jaar (steeds) opnieuw zou aanvangen.
- Het eerbiedigende overgangsrecht voor overnameholdingstructuren die voor 15 november 2011 tot stand zijn gebracht, is niet meer van toepassing in de

RB Prinsjesdagspecial 2016

specifieke situatie dat een overnameholding op of na 1 januari 2017 in een nieuwe f.e. met een andere moeder wordt opgenomen.

- Voorwaarde voor toepassing van de renteaftrekbepanking is dat de leningen zijn verstrekt door een "verbonden lichaam". Van de vereiste verbondenheid als bedoeld in artikel 10a van de Wet Vpb is ook sprake bij de aanwezigheid van een samenwerkende groep. Of sprake is van een samenwerkende groep is afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het individuele geval. Voor het constateren of al dan niet sprake is van een samenwerkende groep is in meer algemene zin met name relevant of de investering in de overgenomen vennootschap en de daarbij behorende vormgeving van de financiering gecoördineerd plaatsvindt. Coördinatie ten aanzien van de vormgeving van de investering en de financiering zal veelal zijn af te leiden uit het geheel aan overeenkomsten waarin partijen de onderlinge afspraken over de investering en financiering hebben vastgelegd.
- De voorgestelde wijzigingen zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017.

10. *Verlaging gebruikelijk loon DGA van start-ups*

- Het belastbare loon van directeuren-groottaandeelhouders (DGA's) van innovatieve start-ups mag vanaf 2017 voor de toepassing van de gebruikelijkloonregeling worden vastgesteld op het wettelijke minimumloon. Dit wordt mogelijk gemaakt voor DGA's van bedrijven die speur- en ontwikkelingswerk verrichten en voor de toepassing van de S&O-afdrachtvermindering worden aangemerkt als starter. Als daadwerkelijk een hoger loon door de DGA wordt genoten dan het wettelijke minimumloon, wordt dit hogere loon in aanmerking genomen.
- De inhoudingsplichtige krijgt de mogelijkheid om aannemelijk te maken dat het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking voor het desbetreffende kalenderjaar lager is dan het wettelijke minimumloon.
- De maatregel vervalt per 1 januari 2022, tenzij de maatregel vóór die datum positief wordt geëvalueerd.

11. *Verlenging eerste tariefschijf Vpb*

De eerste tariefschijf van de Vpb van 20% wordt in 2018 verlengd van € 200.000 naar € 250.000, in 2020 van € 250.000 naar € 300.000 en in 2021 van € 300.000 naar € 350.000.

12. *Teruggaaf dividendbelasting voor niet-ingezetenen*

Voor een niet-ingezeten natuurlijke persoon en een niet-ingezeten lichaam met Nederlandse aandelen wordt teruggaaf van ingehouden dividendbelasting mogelijk op verzoek. Die teruggaaf is mogelijk voor zover deze dividendbelasting hoger is dan de IB of Vpb die verschuldigd zou zijn als de natuurlijke persoon of het lichaam inwoner van Nederland zou zijn geweest. Een teruggaaf van dividendbelasting wordt niet verleend als de natuurlijke persoon of het lichaam recht heeft op volledige verrekening van de Nederlandse belasting in de woonstaat of vestigingsstaat op grond van een tussen Nederland en die woonstaat of vestigingsstaat gesloten verdrag ter voorkoming van dubbele belasting. Een teruggaaf wordt ook niet verleend als de natuurlijke persoon of het lichaam niet de uiteindelijk gerechtigde is tot de opbrengst. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot het teruggaafverzoek, zoals regels over de inhoud van het verzoek en de termijn waarbinnen het verzoek moet worden gedaan. Ook kunnen nadere regels worden gesteld voor het bepalen van de IB of Vpb die zou zijn verschuldigd als de natuurlijke persoon of het lichaam inwoner zou zijn van Nederland.

13. *Heffingvrij vermogen voor buitenlands belastingplichtigen*

Ook bij (niet-kwalificerende) buitenlandse belastingplichtigen met een box III-inkomen wordt het heffingvrije vermogen in aanmerking genomen. Dit betreft een codificatie van een goedkeuring in een besluit van 25 april 2016.

RB Prinsjesdagspecial 2016

14. *Bouwterreinen in de BTW*

- Het begrip bouwterrein voor de BTW wordt verruimd naar aanleiding van het arrest Woningstichting Maasdriel van het EU-Hof van Justitie van 17 januari 2013. Onder een bouwterrein wordt verstaan onbebouwde grond die kennelijk is bestemd om te worden bebouwd met een of meer gebouwen.
- Aan de eis dat het bij een bouwterrein moet gaan om onbebouwde grond, wordt ook voldaan als de leverancier grond levert waarop nog een gebouw staat maar waarbij hij zich er toe heeft verbonden om dit gebouw in het kader van de levering volledig te slopen.
- Voor gevallen waarin sprake is van een verkrijging van een bouwterrein is de samenloopvrijstelling van overdrachtsbelasting van rechtswege van toepassing.

15. *Wijziging BTW-vrijstelling watersportorganisaties*

- Watersportorganisaties die geen winst beogen, vallen voor hun diensten ten behoeve van de sport onder de BTW-vrijstelling. De vrijstelling wordt ook van toepassing voor niet-winstbeogende watersportorganisaties die personeel in dienst hebben voor het verrichten van werkzaamheden aan vaartuigen en voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen.
- De vrijstelling geldt niet voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen die gelet op hun objectieve kenmerken niet geschikt zijn voor sportbeoefening.

16. *Exportheffing afvalstoffenbelasting*

Het tarief van de exportheffing in de afvalstoffenbelasting wordt met terugwerkende kracht tot 1 juli 2015 op nul gezet. De derving wordt vanaf 2017 gedekt door een verhoging van het tarief van de afvalstoffenbelasting voor storten en verbranden van € 13,07 naar € 14,22 per 1.000 kg.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114074

RB Prinsjesdagspecial 2016

OVERIGE FISCALE MAATREGELLEN 2017

In het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2017 staan maatregelen die geen of nauwelijks gevolgen hebben voor het budgettaire en koopkrachtbeleid voor 2017. Deze maatregelen treden in werking met ingang van 1 januari 2017, tenzij anders vermeld. De voorgestelde wijzigingen zijn de volgende.

1. Toerekening schulden die deel uitmaken van een algemeenheid met vruchtgebruik
Voortaan worden alle vermogensbestanddelen die deel uitmaken van een algemeenheid waarop krachtens erfrecht een vruchtgebruik rust of is gevestigd, volledig in aanmerking genomen bij de vruchtgebruiker, en niet (deels) bij de bloot eigenaar.

2. Codificatie beleidsbesluit vruchtgebruik

Een goedkeuring uit een besluit van 21 februari 2014 over renteaftrek van de eigen woning van de vruchtgebruiker wordt gecodificeerd. Een vruchtgebruiker krachtens erfrecht kan hierdoor de rente en kosten van een eigenwoningsschuld die hij voor zijn rekening moet nemen, in aftrek brengen. Ook al gaat het niet om een schuld van de vruchtgebruiker zelf, maar van de bloot eigenaar. Daarbij zijn de volgende aanpassingen opgenomen:

- Een schuld waarvan de belastingplichtige de kosten en lasten moet dragen, op grond van het krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik, recht van bewoning of recht van gebruik, wordt aangemerkt als eigenwoningsschuld. Hierdoor bestaat recht op renteaftrek, mits wordt voldaan aan de overige voorwaarden (waaronder de aflossingseis).
- Voor het deel van de woning waar het vruchtgebruik op rust, ontstaat geen eigenwoningreserve.
- De restschuldregeling is eveneens van toepassing op de vruchtgebruiker, mits wordt voldaan aan de overige voorwaarden.
- Het aflossingsschema van de erflater blijft van toepassing op de schuld waarop het krachtens erfrecht gevestigde vruchtgebruik betrekking heeft, als de vruchtgebruiker op het moment van overlijden van de erflater diens partner was.
- De schuld is voor de vruchtgebruiker een bestaande eigenwoningsschuld (waarvoor dus geen aflossingseis geldt), als de schuld voor de erflater een bestaande eigenwoningsschuld was (een schuld van voor 1 januari 2013) en de vruchtgebruiker op het moment van overlijden van de erflater diens partner was.

3. Heffing beloningen bestuurders en commissarissen

Voor buitenlands belastingplichtige bestuurders en commissarissen van in Nederland gevestigde vennootschappen is nu in de Wet inkomstenbelasting 2001 vastgelegd dat Nederland kan heffen over de beloningen, ongeacht of er sprake is van winst uit onderneming, loon of van resultaat uit overige werkzaamheden. De gegevens van deze bestuurders en commissarissen moeten door de bedrijven worden gerenseigneerd.

4. Intrekking spaarrenterichtlijn

In 2015 is de internationale gegevensuitwisseling uitgebreid met de automatische uitwisseling van bank- en verzekeringsinformatie (CRS). Een deel van deze informatie-uitwisseling was geregeld in de Europese Spaarrenterichtlijn (ESRR). Door de invoering van CRS is deze richtlijn overbodig geworden en met ingang van 1 januari 2016 ingetrokken. Daarop gelden twee uitzonderingen: (1) de spaarrenterichtlijn blijft ten aanzien van Oostenrijk van toepassing tot en met 31 december 2016 en (2) ook na 31 december 2015 moet worden voldaan aan verplichtingen op grond van de spaarrenterichtlijn die vóór 1 januari 2016 zijn ontstaan. Om de nationale wetgeving hiermee in overeenstemming te brengen, moeten de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen en de Wet IB 2001 worden aangepast.

RB Prinsjesdagspecial 2016

5. Codificatie beleidsbesluit "tijdklemmen" in de KEW, SEW en BEW

Er is een maatregel getroffen met betrekking tot goedkeuringen die al waren opgenomen in een tweetal besluiten van 6 en 17 december 2014. De maatregel komt erop neer dat de vrijstelling voor een uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning (KEW), spaarrekening eigen woning (SEW), beleggingsrecht eigen woning (BEW), of een kapitaalverzekering van vóór 1 januari 2001 in specifiek in het besluit genoemde situaties toch van toepassing is, ondanks dat niet is voldaan aan de voor de vrijstelling vereiste looptijd van 15 jaar (lage vrijstelling) of 20 jaar (hoge vrijstelling). De codificatie is uitgebreid met betrekking tot de situatie van verkoop van de eigen woning. In het besluit gold de vrijstelling alleen bij het ontstaan van een restschuld bij verkoop van de eigen woning. Voortaan leidt ook goedkoper wonen niet steeds tot verlies van een deel van de vrijstelling. Bij goedkoper wonen was namelijk de al gerealiseerde opbouw in de KEW gebaseerd op de bij afsluiting aanwezige en in de toekomst af te lossen hogere eigenwoningschuld.

6. Codificatie goedkeurend besluit over woning in aanbouw

De goedkeuring in het besluit van 26 november 2014 waardoor ook sprake kan zijn van een woning in aanbouw als de feitelijke bouwwerkzaamheden (heien of aanleggen fundering) nog niet zijn begonnen, wordt per 1 januari 2017 omgezet in wetgeving.

7. Vervallen tienjaarstermijn in artikel 4.25 van de Wet IB 2001

Artikel 4.25, lid 5, van de Wet IB 2001 verwijst naar nadere regelgeving voor het verminderen van een nog openstaande conserverende aanslag bij immigratie binnen tien jaren na (1) emigratie of (2) de verplaatsing van de leiding van de vennootschap uit Nederland. In het Belastingplan 2016 is geregeld dat de conserverende aanslag niet meer vervalt na 10 jaar. Als immigratie na 10 jaar plaatsvindt, kan dus nog steeds een conserverende aanslag openstaan. Deze moet dan ook worden verminderd. Dit is nu hersteld per 1 januari 2017.

8. Boete bij niet-naleving mededelingsplicht gemaximeerd op € 2.500

In de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (WVA) wordt wettelijk vastgelegd dat eindheffingsloon is uitgesloten van het loonbegrip dat in het kader van de S&O-afdrachtvermindering wordt gehanteerd voor de berekening van het gemiddelde uurloon. Daarnaast wordt de boete bij niet-naleving van de mededelingsplicht over het kalenderjaar van het aantal bestede S&O-uren en gerealiseerde kosten en uitgaven per S&O-verklaring, gemaximeerd op € 2.500. Dat is nu ook al de praktijk, maar wordt ter verduidelijking opgenomen in de wet. De hoogte van dit bedrag zal eens in de vijf jaar worden geëvalueerd. Voor het opleggen van deze boete gaat een lichtere procedure gelden die aansluit bij de procedure voor verzuimboeten in de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Deze wijziging laat onverlet dat bij onjuiste mededeling een hogere boete kan worden opgelegd (art. 26, lid 1, WVA) waarvoor de zware procedure blijft gelden.

9. Verduidelijking quasi-inbestedingsvrijstelling overheidslichamen

Op basis van de quasi-inbestedingsvrijstelling zijn vrijgesteld van de Vpb de voordelen uit de door een privaatrechtelijk overheidslichaam verrichte activiteiten voor de publiekrechtelijke rechtspersoon waartoe deze behoort, of voor andere privaatrechtelijke overheidslichamen van die publiekrechtelijke rechtspersoon. Om ongewenste gevolgen van deze vrijstelling en eventuele taxplanning op dit terrein te voorkomen, is de quasi-inbestedingsvrijstelling voortaan niet meer van toepassing op het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen die bij de afnemer worden aangewend ten behoeve van belaste (niet-vrijgestelde) activiteiten. Omdat de quasi-inbestedingsvrijstelling het equivalent van de vrijstelling voor interne diensten is, wordt ook deze vrijstelling op gelijke wijze aangepast.

RB Prinsjesdagspecial 2016

10. Vpb-plicht SNS-vennootschappen

Met terugwerkende kracht tot 30 september 2015 respectievelijk 1 oktober 2015 wordt wettelijk vastgelegd dat SNS Holding BV, SNS Bank NV en SRH NV en lichamen waarin deze rechtspersonen een belang hebben of waarvan zij een bestuurder kunnen benoemen of ontslaan, belastingplichtig zijn voor de Vpb.

11. Reparatie BOF en doorschuifregeling bij indirecte aandelenbelangen van < 5%

In een arrest van 22 april 2016 besliste de Hoge Raad dat een indirect belang van een erfflater of schenker dat kleiner is dan 5%, onder omstandigheden kan kwalificeren als ondernemingsvermogen voor de toepassing van de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF) in de erf- en schenkbelasting en de doorschuifregeling voor het a.b. in de IB. De gevolgen van dit arrest, waardoor ook beleggingsvermogen onder de regelingen werd gebracht, worden gerepareerd. Met terugwerkende kracht tot en met de datum van het persbericht van 1 juli 2016, 00.00 uur, waarin dit werd aangekondigd, wordt teruggekeerd naar de werkwijze zoals de Belastingdienst die sinds 2010 hanteerde. Vanaf die datum vallen indirecte belangen van minder dan 5% en direct gehouden belangen van minder van 5% niet onder de BOF. De reparatie werkt ook door naar de doorschuifregelingen in de IB. Daarnaast wordt ook een technische wijziging aangebracht in artikel 35c, lid 5, van de Successiewet met betrekking tot de voorwaarden waaronder de bezittingen en schulden van een door een holding gehouden belang in een ander lichaam moeten worden toegerekend aan die holding. De tekst van deze bepaling wordt in overeenstemming gebracht met de praktijk waarin de regeling niet naar de letter (maar naar de geest) van de wet wordt toegepast. Hierdoor worden de bezittingen en schulden van de werkmaatschappijen, met inachtneming van de omvang van het belang van de tussenhoudster in de werkmaatschappijen, toegerekend aan de tussenhoudster en vervolgens, met inachtneming van de omvang van het belang van de holding in de tussenhoudster, aan de holding. De tekst van artikel 4.17a, lid 5, van de Wet IB 2001 wordt op eenzelfde wijze aangepast. Deze bepaling vindt op grond van artikel 4.17c, lid 3, van de Wet IB 2001 ook toepassing in geval van schenking.

12. Verlenging termijn vaststelling aanslag na schenking eigen woning

Vanaf 1 januari 2017 mag iedereen tussen 18 en 40 jaar per schenker eenmalig een schenking van € 100.000 ten behoeve van de eigen woning vrijgesteld ontvangen. Deze vrijstelling is eenmalig, maar het is mogelijk om deze verspreid over drie achtereenvolgende kalenderjaren te benutten. De geschonken bedragen moeten uiterlijk in het tweede kalenderjaar na het kalenderjaar waarin de eerste schenking is gedaan worden aangewend ten behoeve van de eigen woning. Aangezien meestal pas na drie kalenderjaren duidelijk is in hoeverre de vrijstelling feitelijk is benut en hoe de vrijstelling is gebruikt, wordt de termijn voor het opleggen van de aanslag met twee jaar verlengd tot vijf jaar.

13. Technische aanpassingen Successiewet (SW)

In de SW worden nog twee technische verbeteringen aangebracht. Het verouderde woord schenkingsrecht wordt vervangen door schenkbelasting in twee bepalingen. Verder wordt vastgelegd dat de overgangsregeling van artikel 82a, lid 1, van de SW uitsluitend ziet op schenkingen ten behoeve van de eigen woning en niet van hoge studiekosten.

14. Aanpassing wijnaccijnstarieven

Om de inwerkingtreding van de Wet uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013 budgettair neutraal te laten plaatsvinden, wordt de Accijnswet aangepast, waardoor de tarieven van wijn, mousserende wijn en tussenproducten wijzigen.

15. Verruiming teruggaafregeling biobrandstoffen

De teruggaafregeling voor biobrandstoffen in de Accijnswet wordt uitgebreid met hernieuwbare brandstoffen. Hernieuwbare brandstoffen komen in aanmerking voor de teruggaafregeling als daarvoor een verklaring van een verificateur hernieuwbare brandstof is afgegeven.

RB Prinsjesdagspecial 2016

16. Inzet apparatuur of dieren bij accijnscontroles

In de Accijnswet wordt net als in de Algemene Douanewet opgenomen dat dieren en apparatuur mogen worden meegenomen voor controles, waardoor de Douane tabakshonden, scanapparatuur e.d. kan inzetten bij binnenlandse accijnscontroles.

17. Rechtsmiddelen in verband met teruggaaf energiebelasting voor zeeschepen

Vanaf 1 januari 2016 geldt in de energiebelasting een teruggaafregeling voor aardgas, gebruikt in zeeschepen. Daarbij is alleen bepaald wanneer en hoe kan worden verzocht om teruggaaf. Nu is daaraan toegevoegd dat de inspecteur daarop moet beslissen bij voor bezwaar vatbare beschikking, zodat de teruggaafgerechtigden nu ook formeel rechtsmiddelen hiertegen kunnen inzetten.

18. Fatale termijn voor herziening voorschot en vaststelling toeslag

De Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) wordt in overeenstemming gebracht met een uitspraak van 1 juni 2016 waarin de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State besliste dat de termijn waarbinnen de Belastingdienst/Toeslagen een voorschot in het nadeel van de aanvrager kan herzien of de definitieve toeslag lager kan vaststellen, vervalt vijf jaar na de laatste dag van het berekeningsjaar. Gevolg van het opnemen van een fatale termijn is dat het in principe niet is toegestaan om na verloop van vijf jaar na afloop van het toeslagjaar de toeslag nog op een lager bedrag vast te stellen dan het bedrag van het eerder verleende voorschot.

19. Aanpassing Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit

De Belastingdienst/Toeslagen kan een voorschot achterwege laten als de aanvraag van een toeslag wordt gedaan door een burger die binnen een periode van vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag een onherroepelijke vergrijpboete heeft gekregen van de Belastingdienst of een strafrechtelijke sanctie voor een soortgelijk misdrijf. Deze maatregel wordt vormgegeven als een bevoegdheid van de Belastingdienst/Toeslagen en is vergelijkbaar met de bestaande regeling in de Algemene wet inzake rijksbelastingen, op grond waarvan de inspecteur kan afzien van het opleggen van een voorlopige aanslag als sprake is van een eerder opgelegde vergrijpboete.

20. Creëren grondslag voor informatie-uitwisseling

In de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen wordt een bepaling opgenomen die een grondslag biedt voor gegevensverstrekking door de Belastingdienst/Toeslagen aan andere bestuursorganen waarmee op basis van een convenant wordt samengewerkt. Bij algemene maatregel van bestuur zal nader worden uitgewerkt welke gegevens aan welke bestuursorganen voor welke doeleinden worden verstrekt. Het voornemen is om gegevensverstrekking mogelijk te maken aan bestuursorganen waarmee wordt samengewerkt in een samenwerkingsverband, zoals het Financieel Expertise Centrum (FEC) waar informatie-uitwisseling plaatsvindt voor de bestrijding terrorismefinanciering en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC).

21. Reparatie door wijziging van het begrip preparaten in Wbm

Per 1 juni 2015 is het begrip "preparaten" in de Wet milieubeheer vervangen door het begrip "mengsels". In de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm) worden "preparaten" gedefinieerd als mengsel in de zin van de Wet milieubeheer.

22. Aanvulling inwerkingtredingsbepaling vrijstelling zuiveringsslib afvalstoffenbelasting

Op grond van een beleidsbesluit van 19 februari 2016 kon al met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015 een vrijstelling van afvalstoffenbelasting worden toegepast voor zuiveringsslib dat wordt afgegeven om te worden verbrand. De datum van 1 januari 2015 is nu ook wettelijk geregeld.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114077

RB Prinsjesdagspecial 2016

FISCALE VEREENVOUDIGINGSWET 2017

Het kabinet wil het belang van vereenvoudiging extra onderstrepen en daarom is dit jaar gekozen voor een afzonderlijk vereenvoudigingswetsvoorstel: de Fiscale vereenvoudigingswet 2017. De hierin opgenomen wijzigingen treden in werking met ingang van 1 januari 2017, tenzij anders aangegeven. Aan dit wetsvoorstel ontleen wij het volgende:

1. Stroomlijnen invordering belastingen en toeslagen

Er komt per 1 januari 2019 één invorderingsregime voor belastingen en toeslagen. Dit gebeurt door het regime van de Invorderingswet (IW) grotendeels van toepassing te verklaren op toeslagen. De belangrijkste elementen van de voorgenomen wijziging zijn:

- Aanwijzing van de ontvanger als het bevoegd bestuursorgaan voor de invordering en betaling van zowel belastingen als toeslagen.
- De introductie van een debiteurgerichte (in plaats van vorderinggerichte) betalingsregeling voor (in beginsel) burgers. Dit houdt in dat alle schulden bij de Belastingdienst worden samengenomen en behandeld als één schuld. Daarvoor kan een betalingsregeling worden overeengekomen. Die betalingsregeling wordt opgenomen in de Uitvoeringsregeling IW. Het betreft een standaardbetalingsregeling van maximaal 12 maanden en een maatwerkregeling van maximaal 24 maanden, op basis van betalingscapaciteit en rekening houdend met de vermogenspositie.
- Kwijtschelding van een restschuld na afloop van de maatwerkbetalingsregeling voor (in beginsel) burgers.
- Rechtsbescherming via de fiscale rechter ten aanzien van geschillen over uitstel en kwijtschelding van zowel belasting- als toeslagnschulden en geschillen over het opschorten of afzien van uitbetalingen. Het huidige beroep bij de algemeen directeur Belastingen vervalt hiermee.
- Het verrekeningsregime wordt gewijzigd. Openstaande schulden worden gedurende een betalingsregeling niet langer verrekend met lopende voorschotten en voorlopige teruggaven. Nieuw is dat, zonder een betalingsregeling, niet alleen een toeslagnschuld, maar ook een belastingschuld kan worden verrekend met lopende voorschotten op toeslagen. Deze uitbreiding van de verrekeningsbevoegdheid gaat echter pas in als de ontvanger de beslagvrije voet vooraf kan toepassen op de verrekening. De voorgenomen wijziging van de berekening van de beslagvrije voet is hiervoor een belangrijke voorwaarde.
- Toeslagnschulden worden net als belastingschulden en terug te vorderen socialezekerheidsuitkeringen preferent.

2. Inhoudingsvrijstelling dividendbelasting vrijgestelde Vpb-lichamen

- Er komt een inhoudingsvrijstelling voor de dividendbelasting voor opbrengsten van aandelen, winstbewijzen en bepaalde hybride leningen, die worden ontvangen door in Nederland gevestigde lichamen die (deels) niet zijn onderworpen aan de Vpb.
- De inhoudingsvrijstelling geldt ook voor met deze Nederlandse lichamen vergelijkbare buitenlandse lichamen die zijn gevestigd in de EU of EER of in derde landen. Wel moet Nederland in dat laatste geval een regeling zijn overeengekomen die voorziet in de uitwisseling van inlichtingen. De inhoudingsvrijstelling is in zo'n geval alleen van toepassing op opbrengsten uit portfolio-investeringen.
- Aan de inhoudingsvrijstelling zijn nadere voorwaarden verbonden met betrekking tot de opbrengstgerechtigde, de inhoudingsplichtige en het verzoek om vrijstelling.
- De kwalificerende opbrengstgerechtigden en de voorwaarden zijn ontleend aan de teruggaafregeling van artikel 10 van de Wet dividendbelasting.
- De inhoudingsvrijstelling mag niet worden toegepast als de opbrengstgerechtigde een vrijgestelde beleggingsinstelling in de zin van artikel 6a van de Wet Vpb is.
- De huidige teruggaafmogelijkheid blijft ook bestaan.
- De inwerkingtreding vindt plaats bij koninklijk besluit, zodra de technische implementatie van de softwaresystemen bij de Belastingdienst rond is.

RB Prinsjesdagspecial 2016

- Aan een opbrengstgerechtigde die niet tijdig aan de Belastingdienst meldt dat hij niet meer voldoet aan de voorwaarden van de inhoudingsvrijstelling, kan een verzuimboete van maximaal € 5.278 worden opgelegd. Deze verzuimboete geldt ook als hij bij de aangifte geen of een onjuist of onvolledig overzicht meestuurt van de opbrengsten, waarop de inhoudingsvrijstelling is toegepast.

3. Vereenvoudiging teruggaafregeling oninbare vorderingen BTW en milieuheffingen

De teruggaafmogelijkheid in de BTW, de energiebelasting, de afvalstoffenbelasting en de belasting op leidingwater van op aangifte voldane belasting bij oninbare vorderingen wordt vereenvoudigd.

- Ook in de nieuwe opzet ontstaat het recht op teruggaaf op het tijdstip dat de oninbaarheid van de vordering kan worden vastgesteld. Anders dan onder de huidige regeling wordt echter verondersteld dat de oninbaarheid van de vordering in ieder geval ontstaat op het moment dat de vordering één jaar nadat deze opeisbaar is geworden, nog niet is betaald.
- De nieuwe regels ten aanzien van het moment waarop de vordering bij fictie als oninbaar kan worden aangemerkt gelden ook voor op 31 december 2016 openstaande vorderingen. De termijn van één jaar wordt dan geacht te zijn aangevangen op 1 januari 2017.
- Verder hoeft een belanghebbende ondernemer geen separaat teruggaafverzoek meer in te dienen. Het bedrag kan in mindering worden gebracht op de periodieke aangifte.
- Er gelden speciale regels als op een later tijdstip alsnog (gedeeltelijk) wordt betaald en als de vordering is overgedragen aan een derde, bijvoorbeeld een factormaatschappij.
- Bij een correctie van de door de afnemer in aftrek gebrachte BTW geldt momenteel bij oninbaar geachte vorderingen een fictie van twee jaar. Deze termijn wordt teruggebracht naar één jaar. Een BTW-correctie is dan alleen nodig als vaststaat dat de vergoeding niet zal worden betaald. Er komt hiervoor geen overgangsrecht, zodat de nieuwe regels onverkort van toepassing zijn bij de afnemer op alle onbetaalde vergoedingen die vóór 1 januari 2017 opeisbaar zijn geworden.

4. Vereenvoudigingen in de Accijnswet

Voor tabaksproducten:

- Aanpassing ad-valorum-, specifieke en minimumaccijns.
- Aanpassing voorschriften percentage specifieke accijns.
- Aanpassing verplichting jaarlijkse verhoging WAP (weighted average price).
- Aanpassing specifieke accijns na stijging WAP.
- De inwerkingtreding van accijnstarieven vindt niet eerder plaats dan op de eerste dag van de vierde kalendermaand na afloop van de kalendermaand van publicatie van de nieuwe tarieven
- De minimumpercentages vervallen.
- Vaststelling van de WAP uiterlijk op 1 maart en bekendmaking via de website van de Rijksoverheid.
- In verband met de voorgestelde vereenvoudigingen wordt de bepaling aangepast, die is bedoeld om voorraadvorming van tabaksproducten tegen oude accijnstarieven, voorafgaand aan een accijnsverhoging, tegen te gaan.
- Introductie van een ontheffing voor eigen gebruik.

Overige vereenvoudigingen:

- De accijnsvrijstelling voor biobrandstoffen voor verwarmingsdoeleinden vervalt per 1 juli 2017.
- De gedeeltelijke teruggaafregelingen van accijns voor vloeibaar gemaakt petroleumgas voor autobussen in het openbaar vervoer en voor onder meer vuilniswagens komen te vervallen.

RB Prinsjesdagspecial 2016

5. Overige maatregelen

- Boeterente kan voortaan worden aangemerkt als rente van een eigenwoningschuld. Hiermee wordt de goedkeuring uit een besluit van 27 november 2015 gecodificeerd.
- De fictieve dienstbetrekking voor commissarissen wordt afgeschaft. Wel moet de commissaris die niet als ondernemer werkt, één keer per jaar aan de Belastingdienst doorgeven welke arbeidsbeloning hij of zij heeft ontvangen.
- De jaarloonuitvraag wordt afgeschaft. Over het belastingjaar 2016 is dit daarom niet meer mogelijk.
- De mogelijkheid om de inhoudingsplicht te verleggen naar een Nederlands concernonderdeel wordt uitgebreid door de voorwaarde dat sprake moet zijn van bemiddeling bij de tewerkstelling van personeel te laten vervallen. Dit moet op gezamenlijk verzoek van beide concernonderdelen.
- De zesmaandtermijn bij opteren voor belastingplicht voor de Vpb wordt ruimer. Voortaan moet het verzoek uiterlijk gelijktijdig met het indienen van de aangifte voor het desbetreffende jaar worden gedaan. Het betreft nog steeds een afzonderlijk verzoek, naast de aangifte.
- De dagaangifte voor de kolenbelasting komt te vervallen.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114081

WET UITFASERING PEB EN OVERIGE FISCALE PENSIOENMAATREGELEN

Eind 2013 kwam de staatssecretaris al met een aantal oplossingsrichtingen voor de problemen van directeuren-grootaandeelhouders (DGA's) met een pensioen in eigen beheer (PEB). Na verschillende overleggen en aangepaste voorstellen ligt er nu dan een oplossing in de vorm van een wetsvoorstel: de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen. In dit wetsvoorstel zijn ook nog enkele andere pensioenmaatregelen opgenomen.

1. Uitfasering PEB

Met ingang van 1 januari 2017 is het niet langer mogelijk om fiscaal gefaciliteerd nieuwe pensioenaanspraken op te bouwen in eigen beheer. De aanspraken worden nog wel geïndexeerd, als dit is toegezegd. In het wetsvoorstel wordt een aantal opties gegeven aan DGA's:

- A. Afstempeling en afkoop (afkoopvariant)
- B. Afstempeling en omzetting in oudedagsverplichting (spaarvariant)
- C. Bevroren PEB

Ad A. Afstempeling en afkoop PEB (afkoopvariant)

De eerste mogelijkheid voor de DGA is om het PEB 'af te stempelen' naar de fiscale (balans)waarde en vervolgens het PEB tegen deze waarde af te kopen. Bij afkoop geldt een (aflopende) korting op de grondslag voor de loonbelasting (LB).

- De pensioenaanspraak wordt fiscaal geruisloos afgestempeld naar het niveau van de fiscale (balans)waarde van de pensioenverplichting, zoals die geldt op het moment van afkoop. Fiscaal geruisloos houdt in dat geen LB, Vpb of revisierente wordt verschuldigd.
- De afgestempelde pensioenaanspraak kan vervolgens met een korting op de grondslag (de fiscale waarde van de pensioenverplichting vóór de afstempeling) worden afgekocht. Gedeeltelijke afkoop is niet mogelijk.
- De gefaciliteerde afkoop kan tot en met 31 december 2019.
- De korting neemt af per jaar. In 2017 geldt een korting van 34,5%, in 2018 een korting van 25% en in 2019 een korting van 19,5%.
- De korting wordt in beginsel ook verleend over de fiscale balanswaarde, maar om anticipatie-effecten te voorkomen, wordt de korting maximaal verleend over de fiscale balanswaarde van de pensioenverplichting, zoals die gold op 31 december 2015. Over de waardeverhoging die als gevolg van dotaties, oprenting en indexering na die datum is ontstaan, wordt geen korting op de grondslag verleend. Over dat deel

RB Prinsjesdagspecial 2016

wordt geen revisierente verschuldigd. Is de fiscale balanswaarde sinds 31 december 2015 gedaald, dan wordt de korting slechts toegepast op de fiscale balanswaarde op de datum van afkoop.

- Zodoende zijn er voor de fiscaal gefaciliteerde afkoopmogelijkheid dus twee bedragen nodig. Zowel voor de afstempeling van de pensioenaanspraken als voor de afkoop van die pensioenaanspraken is de fiscale (balans)waarde van de pensioenverplichting ten tijde van de afstempeling nodig. Voor de berekening van de maximale korting op de grondslag is ook de fiscale (balans)waarde van de pensioenverplichting per 31 december 2015 nodig.

Ad B. Omzetting in oudedagsverplichting (spaarvariant)

De tweede mogelijkheid voor de DGA is om het PEB 'af te stempelen' naar de fiscale (balans)waarde en vervolgens het PEB tegen deze waarde om te zetten in een oudedagsverplichting zonder verdere opbouw.

- De pensioenaanspraak wordt fiscaal geruisloos afgestempeld naar het niveau van de fiscale (balans)waarde van de pensioenverplichting, zoals die geldt op het moment van afkoop. Fiscaal geruisloos houdt in dat geen LB, Vpb of revisierente wordt verschuldigd.
- De omzetting naar een oudedagsverplichting kan tot en met 31 december 2019.
- Bij omzetting blijft het geld in de onderneming en de DGA houdt een aanspraak voor de oude dag. Belastingheffing vindt dan pas plaats in de uitkeringsfase.
- De oudedagsverplichting neemt alleen nog toe door bijschrijving van een rente die wettelijk zal worden voorgeschreven.
- De DGA kan de reservering op elk gewenst moment opeisen om extern een lijfrenteproduct te bedingen.
- Wordt niet gekozen voor een lijfrenteproduct, dan moet de reservering vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd door het eigenbeheerlichaam gedurende 20 jaren gelijkmatig worden uitgekeerd aan de DGA. Het is mogelijk de uitkeringen in de vijf jaar voor de AOW-gerechtigde leeftijd al te laten ingaan. In dat geval wordt de periode van 20 jaar vermeerderd met het aantal jaren dat de uitkeringen eerder ingaan.
- De DGA kan na de fiscaal geruisloze afstempeling en de omzetting in een oudedagsverplichting in een later stadium alsnog besluiten tot afkoop van deze verplichting. Als dat gebeurt in 2018 of in 2019 gelden nog de kortingen voor afkoop van het PEB en is geen revisierente verschuldigd. Ook hier geldt de korting over maximaal de fiscale balanswaarde, zoals die gold op 31 december 2015. Na 2019 zal bij afkoop over de volledige reservering LB en revisierente zijn verschuldigd.

Ad C. Bevrozen PEB

Als de DGA geen gebruik wil maken van de mogelijkheden van een gefaciliteerde afkoop of omzetting naar een oudedagsverplichting, blijft voor hem voor de tot en met 31 december 2016 in eigen beheer opgebouwde aanspraken de huidige regelgeving in de Vpb, LB en inkomstenbelasting gelden. Eventuele verschillen tussen de commerciële en de fiscale waarde blijven bestaan.

Overige aspecten

- De partner moet uitdrukkelijk instemmen met de door de DGA beoogde beëindiging van het PEB.
- De DGA moet de Belastingdienst informeren als hij heeft gebruikgemaakt van één van de opties voor een gefaciliteerde beëindiging van het PEB. Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld welke informatie moet worden aangeleverd en op welke wijze.
- Waardeoverdracht van een extern verzekerd pensioen naar een eigenbeheerlichaam (bij gesplitste polissen) is vanaf 1 januari 2017 niet meer mogelijk. Het terughalen van het extern verzekerde deel is in 2016 nog wel mogelijk. Bij afkoop van het PEB wordt hierover dan geen korting verleend.
- Afkoop en omzetting in een oudedagsverplichting is ook mogelijk voor al ingegane pensioenen.

RB Prinsjesdagspecial 2016

- Beëindiging van het PEB leidt niet tot extra inhaalruimte voor de aankoop van een derdepijlerproduct (lijfrente), tenzij de DGA al een pensioentekort had.
- Als het PEB wordt beëindigd en de aandelen in het eigenbeheerlichaam zijn niet in handen van de (gewezen) werknemer, is volgens de wetgever sprake van bevoordeling van de aandeelhouders door de (gewezen) werknemer. In dat geval is schenkbelasting verschuldigd.

2. Overige fiscale pensioenmaatregelen

Uitkeringen die ingaan per de eerste van de maand

- De tijdelijke goedkeuring, dat actuariële herrekening van het ouderdomspensioen achterwege mag blijven voor zover dit betrekking heeft op de periode tussen de eerste dag van de maand en de dag waarop de pensioenrichtleeftijd wordt bereikt, wordt in de wet opgenomen.
- Er komt een soortgelijke regeling voor deelnemingsjarenpensioen.
- Met betrekking tot het partner-, wezen- en nabestaandenoverbruggingspensioen geldt dat dit moet ingaan in de periode tussen de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) werknemer overlijdt en de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de (gewezen) werknemer is overleden.

Afschaffing 100%-grens

Het ouderdomspensioen mag nu niet uitgaan boven 100% van het laatstverdiende pensioengevend loon, tenzij sprake is van één van de acht uitzonderingen. Voor het partnerpensioen en het wezenpensioen gelden van de 100%-grens afgeleide grenzen. Voorgesteld wordt deze grenzen af te schaffen.

Afschaffing doorwerkvereiste

Op grond van het doorwerkvereiste kan een werknemer uitsluitend later met pensioen gaan dan op de pensioeningangsdatum voor zover de werknemer na die reglementaire pensioeningangsdatum in dienstbetrekking werkzaam blijft. Goedgekeurd is dat wordt voldaan aan het doorwerkvereiste als nog werkzaamheden worden verricht als ondernemer of resultaatgenieter. Voorgesteld wordt dit doorwerkvereiste af te schaffen. De enige voorwaarde die blijft gelden, is dat het ouderdomspensioen uiterlijk vijf jaar na het bereiken van de AOW-leeftijd moet ingaan.

Nabestaandenoverbruggingspensioen voor halfwezen

In verband met de inwerkingtreding van de Wet hervorming kindregelingen per 1 januari 2015 wordt voorgesteld de maximale omvang van het nabestaandenoverbruggingspensioen voor halfwezen vast te stellen op de helft van de maximale omvang van het nabestaandenoverbruggingspensioen voor de volle wees. Daarmee wordt aangesloten bij de verhouding die geldt voor de fiscaal maximale opbouwpercentages voor de opbouw van wezenpensioen voor volle wezen enerzijds en halfwezen anderzijds.

Beleggingsondernemingen als toegelaten aanbieder voor lijfrenteproducten

Voorgesteld wordt om ook beleggingsondernemingen in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft) aan te wijzen als toegestane aanbieders van fiscaal gefaciliteerde lijfrenteproducten. Er moet dan wel een geblokkeerde beleggingsrekening worden aangehouden, de rekening moet geïndividualiseerd zijn en de rendementen moeten worden bijgeschreven. De rekening kan uitsluitend worden aangewend voor de aankoop van een oudedags- of nabestaandenlijfrente of om onder voorwaarden te worden uitgekeerd in termijnen.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114085

RB Prinsjesdagspecial 2016

WET FISCALE MAATREGELEN RIJKSMONUMENTEN EN SCHOLING

In het wetsvoorstel Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing worden twee maatregelen voorgesteld. Ten eerste de afschaffing van de aftrek van uitgaven voor onderhoud van monumentenpanden per 1 januari 2017 en ten tweede de afschaffing van de aftrek scholingsuitgaven per 1 januari 2018.

1. Afschaffing aftrek uitgaven voor monumentenpanden

De aftrek van uitgaven voor onderhoud van monumentenpanden wordt afgeschaft per 1 januari 2017, onder meer omdat deze fiscale regeling binnen het totaal van financiële ondersteuning van rijksmonumenten de enige is met een openeindekarakter en gevoelig is voor fouten en onbedoeld gebruik. Er komt een niet-fiscale overgangsregeling voor de jaren 2017 en 2018; een brief met een uitwerking hiervan wordt in oktober 2016 naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze overgangsregeling wordt onderdeel van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. Met ingang van 1 januari 2019 zal het met de overgangsregeling gemoeide budget van € 32 miljoen structureel worden ingezet binnen een herijkt financieringsstelsel voor monumentenzorg. Verder blijft de op 31 december 2016 geldende aftrekregeling van kracht met betrekking tot bedragen die worden ontvangen als teruggave van of nagekomen betaling ter zake van uitgaven voor monumentenpanden die eerder in aanmerking zijn genomen. Dit is bedoeld om de eerder genoten te ruime aftrek ongedaan te kunnen maken in het jaar dat de teruggave of nabetaling wordt ontvangen.

2. Afschaffing aftrek scholingsuitgaven

De aftrek van scholingsuitgaven wordt per 1 januari 2018 afgeschaft, op grond van de twijfel over de effectiviteit en doelmatigheid van de regeling en de complexiteit van de uitvoering door de Belastingdienst. Er komt een nieuwe niet-fiscale uitgavenregeling ter bevordering van scholing (de regeling scholingsvouchers). Er komt wel een overgangsregeling voor het studiejaar 2014/2015 en voor uitgaven tot en met dat studiejaar, die vóór 1 juli 2015 zijn gedaan maar niet hebben geleid tot aftrek in verband met een recht op de prestatiebeurs. Verder blijft de op 31 december 2017 geldende aftrekregeling van kracht voor teruggaven van en nagekomen betalingen voor scholingsuitgaven die voor 2018 als persoonsgebonden aftrekpost in aanmerking zijn genomen. Dit is bedoeld om de eerder genoten te ruime aftrek in het jaar dat de teruggave of nabetaling wordt ontvangen, ongedaan te maken.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114089

WET TIJDELIJK VERLAAGD TARIEF LAADPALEN

In het wetsvoorstel Wet tijdelijk verlaagd tarief laadpalen met een zelfstandige aansluiting wordt een tariefsverlaging in de energiebelasting voorgesteld voor elektriciteit die wordt geleverd aan dergelijke laadpalen. Dit gebeurt door voor de eerste 10.000 kWh het tarief van het hoge reguliere tarief van de eerste schijf te verlagen naar het lage tarief van de tweede schijf. Daardoor geldt voor de eerste 50.000 kWh één en hetzelfde lage tarief. Het verlaagde tarief zal van toepassing zijn in de jaren 2017 tot en met 2020. Deze periode komt overeen met de periode van fiscale stimulering voor elektrisch rijden in de Autobrief II. De tijdelijke verlaging van het tarief geldt niet voor thuislaadpunten, aangezien deze geen zelfstandige (elektriciteits-)aansluiting hebben. Voor de tariefsverlaging is goedkeuring gevraagd aan de Europese Commissie, omdat deze niet in overeenstemming is met de Richtlijn energiebelastingen. Bovendien wordt verwacht dat de maatregel wordt aangemerkt als staatssteun. De maatregel kan daarom pas in werking treden als de goedkeuring door de Europese Commissie is verleend. De inwerkingtreding van de wet vindt plaats bij koninklijk besluit, echter wel met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017. Het verlaagde tarief mag niet worden toegepast als de elektriciteit wordt gebruikt door een onderneming in moeilijkheden.

Ministerie van Financiën 20-9-2016, nr. 2016-0000114087